

De invulling van het framework
door IV-traject:

Vernieuwing informatieuitwisseling Sociaal Domein (ViSD)

Framework Netwerk- perspectief

Gebruik dit document
als invuloefening.

	Algemene Informatie	Over	Netwerk-perspectief	Huidige status	Samenhang	Meer informatie
	Wet- en regelgeving	Zorg-wetgeving	Overige wetgeving	Grondslag		
	Organisatie beleid	Referentie architectuur	Stakeholders	Netwerk-actoren	Rollen	Beveiligings-beleid
	Processen	Uitgangs-situatie	Meerwaarde	Bedrijfsproces	Algemene informatie	Kwaliteitsstandaard of zorginhoudelijke richtlijn
	Informatie	Informatie-standaard of afsprakenstelsel	Dataset	Gegevens- of kennismodel	Terminologie-en codestelsel	Kwaliteitsborging
	Applicatie	Informatie-systeem	Applicatie-proces	Kwaliteits-borging		
	IT-infra-structuur	Applicatie-proces	Lokalisatie	Identificatie en authenticatie	Toestemming	Adressering
		Communicatie-standaard	Autorisatie	Logging		

Framework Netwerk- perspectief

Algemene
Informatie

Over

Netwerkperspectief

Huidige status

Samenhang

Meer informatie

Over

Het Ketenbureau i-Sociaal Domein werkt samen met alle partners aan een sterkere keten in het sociaal domein: met minder administratieve lasten, betere informatievoorziening en meer eenvoud in de uitvoering. Daarvoor ondersteunen ze zowel zorgorganisaties als gemeenten bij processen rondom de inkoop van zorg, het aanbesteden en verantwoorden, het opbouwen van een strategisch partnerschap, het ondersteunen van implementaties, het veilig beschikbaar stellen van data uit het berichtenverkeer en het delen van kennis. Het Ketenbureau beoogt hiermee de administratieve lasten van zorgorganisaties en gemeenten te verminderen.

Netwerkperspectief

Momenteel is de uitwisseling van financieel-administratieve gegevens tussen regio's of gemeenten en aanbieders nog via een estafette model vormgegeven, maar er wordt gekeken om naar een netwerkmodel over te gaan.

Huidige status informatievoorziening

Het berichtenverkeer voor de uitwisseling van financieel-administratieve informatie binnen de Wmo en Jeugdwet is gestandaardiseerd. Momenteel exploreert men samen met partijen de mogelijkheden van een

netwerkperspectief en de wijze waarop de Nationale Visie en Strategie nader vorm moet krijgen binnen het sociaal domein. Dit omdat gemeenten vanuit hun taken naast zorg ook met werk en inkomen, onderwijs en justitie en veiligheid aspecten te maken hebben. De komende periode staat om die reden in het teken van het verzamelen van de belangrijkste vraagstukken, het ontwikkelen van een globaal ontwerp en het komen tot consensus over de aanpak (domein overstijgend). Dit wordt in samenwerking met alle stakeholders opgepakt en vormgegeven.

Samenhang

Het Ketenbureau is in gesprek met VWS en Zorginstituut om te kijken hoe de coördinatie en sturing op de overkoepelende aspecten van de vernieuwing georganiseerd kunnen worden (Wmo, Jw maar ook vanuit integraal georganiseerd de Wlz en Zvw). Verder zal de komende periode onderzoek worden gedaan naar initiatieven in de andere domeinen zoals de mogelijkheden van het gebruik van nID als onderdeel van de IT-infrastructuur. Er wordt ook samenhang gezocht met de andere trajecten in het zorgstelsel zoals bijvoorbeeld op het gebied van het IZA akkoord, generieke functies, hervormingsagenda jeugd, etc.

Meer informatie

Zie <https://i-sociaaldomein.nl/>

Framework Netwerk- perspectief

Wet- en
regelgeving

Zorgwetgeving

Overige wetgeving

Grondslag

Zorgwetgeving

- *Wet maatschappelijke ondersteuning*
- *Jeugdwet*
- *Wet langdurige zorg*
- *Regeling Jeugdwet: 12 december 2014, kenmerk 694624-130150-WJZ*
- *Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 12 december 2014, houdende regels voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015*
- *Regeling Jeugdwet en Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 18 juli 2019, kenmerk 1483284-187122-WJZ*

Overige wetgeving

- *Aanbestedingwet 2012*
- *Aanbestedingsbesluit*
- *AMvB Reële prijs*
- *Richtlijn 2014/24/EU*
- *Richtlijn 2014/25/EU*
- *AVG en Uitvoeringswet AVG, Wet van 16 mei 2018*

- *Wet op de geneeskundige Behandelovereenkomst*
- *Europese wetgeving als de EHDS, AI Act, EIDAS, Data Act*

Grondslag

De grondslag voor gebruik van het berichtenverkeer voor de inspanningsgerichte en resultaatgerichte uitvoeringsvariant is wettelijk vastgelegd in de ministeriele regeling van 18 juli 2019 met kenmerk 1483284-187122-WJZ.

Framework Netwerk- perspectief

Organisatie
beleid

Referentie
architectuur

Stakeholders

Netwerkactoren

Rollen

Beveiligingsbeleid

Referentiearchitectuur

- DIZRA
- GEMMA (Thema architectuur Common Ground)
- NORA

Stakeholders

- Ketenbureau i-Sociaal Domein
- Gemeenten
- Zorgorganisaties (en branches)
- Stuurgroep i-Sociaal Domein: Ministerie van VWS; VNG; GGZ Nederland; Jeugdzorg Nederland; Valente; Actiz; VGN
- Cliënten
- softwareleveranciers
- VECOZO
- Inlichtingenbureau
- Sociale verzekeringsbank (voor PGB)
- CAK

Netwerkactoren

- Gemeenten
- Cliënt
- Zorginstellingen
- CAK
- SVB

Zorgorganisaties:

- Geestelijke gezondheidszorg
- Verstandelijk gehandicaptenzorg
- Jeugdgezondheidszorg (incl. forensische zorg)
- Thuiszorg

Rollen

- **Gebruiker:** Leveranciers
- **Eindgebruiker:** Cliënt, Gemeenten, Zorgorganisaties
- **Expert/ ervaringsdeskundige:** Ketenbureau i-Sociaal Domein, VNG, De NL GGZ, Jeugdzorg NL, Valente, Actiz, VGN
- **Autorisator:** Ketenbureau i-Sociaal Domein
- **Houder:** VECOZO, ZIN
- **Financier:** Stuurgroep i-Sociaal Domein (VNG, Ministerie van VWS, Jeugdzorg NL, GGZ Nederland, Gemeenten, Valente, VGN, Actiz)
- **Functioneel beheerder:** Ketenbureau i-Sociaal Domein
- **Technisch beheerder:** Bureau InformatieDiensten Nederland
- **Stelselbeheerder:** VNG, Ketenbureau i-Sociaal Domein
- **Stelselhouder:** Ministerie van VWS
- **Distributeur:** VECOZO en Bureau InformatieDiensten Nederland

Beveiligingsbeleid

Handreiking informatiebeveiligingsbeleid Sociaal Domein.

Producten Informatiebeveiliging & Privacy - IBD: zie [hier](#)

Framework Netwerk- perspectief

Processen

Uitgangssituatie

Meerwaarde

Bedrijfsproces

Algemene
informatie

Kwaliteits-
standaard of
zorginhoudelijke
richtlijn

Uitgangssituatie

Inwoners van gemeenten die maatschappelijke ondersteuning of jeugdzorg nodig hebben, dienen een aanvraag in bij hun gemeente of een andere verwijzer die in de Jeugdwet wordt onderkend. De aanvraag wordt beoordeelt en indien akkoord wordt de aanvraag doorgestuurd naar een zorginstelling. Deze stelt de gemeente op de hoogte van de geleverde zorg. Gemeenten stellen daarop het CAK op de hoogte t.b.v. het opleggen van een eigen bijdrage (Wmo = abonnementstarief/Jw = Eigen bijdrage regeling). Uitwisseling gebeurt via het "estafettemodel". De cliënt staat in het uitwisselingsproces erbuiten. Er zijn contractstandaarden voor de Jeugdwet en de Wmo. De contractstandaarden voor Hulpmiddelen zijn in ontwikkeling. Deze standaarden helpen om meer eenduidigheid te krijgen in de procesinrichting.

Meerwaarde netwerkperspectief

- *Zorg en ondersteuning integraal over domeinen heen georganiseerd.*
- *Eenvoudiger en flexibeler proces. De informatievoorziening is beter georganiseerd waardoor gegevens uitsluitend uit de bron komen en informatie beter herbruikbaar is. In termen van informatieveiligheid en privacy is e.e.a. beter geregeld en kan privacy by design worden toegepast.*
- *Reductie administratieve lasten.*

- *Betere informatiepositie voor inwoners en meer transparantie in de keten voor cliënt en professional.*
- *Flexibele administratieve processen omdat ze niet direct verbonden zijn aan de data-structuur van berichten.*
- *Samenwerking tussen de zorgdomeinen wordt eenvoudiger.*

Bedrijfsproces

1. *De gemeente indiceert en wijst de zorg toe.*
2. *De aanbieder van zorg en ondersteuning levert en declareert vervolgens de zorg.*
3. *De hulpmiddelenleverancier levert de hulpmiddelen.*
4. *CAK legt de eigen bijdrage op.*

Kwaliteitsstandaard of zorginhoudelijke richtlijn

- *Wet maatschappelijke ondersteuning*
- *Jeugdwet*
- *Regeling Jeugdwet: 12 december 2014, kenmerk 694624-130150-WJZ*
- *Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 12 december 2014, houdende regels voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015*
- *Regeling Jeugdwet en Uitvoeringsregeling Wmo 2015: 18 juli 2019, kenmerk 1483284-187122-WJZ*

Framework Netwerk- perspectief

Informatie

Informatie-
standaard of
afsprakenstelsel

Dataset

Gegevens- of
kennismodel

Terminologie-
en codestelsel

Kwaliteitsborging

Informatiestandaard of afsprakenstelsel/

De informatiestandaarden zijn de iStandaarden: de iWlz, iWmo en iJw. De iStandaarden is de naam voor drie landelijk vastgestelde informatiestandaarden in de zorg en ondersteuning. Elk van deze standaarden is een verzameling regels en afspraken die ervoor zorgen dat cliëntgegevens elektronisch, gestandaardiseerd, kwalitatief en veilig worden uitgewisseld tussen alle gebruikers.

iWmo en iJw bieden mogelijkheid om gestandaardiseerd berichtenverkeer uit te wisselen. Het berichtenverkeer richt zich op financieel administratieve informatie, waardoor er geen overleg is met zib's. Wel zijn er entiteiten die zowel in de zib's als in de iStandaarden worden gebruikt, soms met een net andere definitie of attributen. Bij de vernieuwing van het i-Sociaal Domein, wordt er ook gekeken naar de noodzaak om de iStandaarden te vernieuwen. Verder zullen de standaarden over de verschillende domeinen (Wmo, Jw, Zvw, Wlz en Pgb) voor wat betreft de domein overstijgende aspecten (integraal georganiseerd) worden geüniformeerd.

Dataset

De iWmo en iJw bieden de mogelijkheid om berichtenverkeer gestandaardiseerd uit te wisselen op:

- *Indicatie of -beschikking van zorg;*
- *Zorgtoewijzing en -levering;*
- *De toewijzing van de eigen bijdrage;*
- *De declaratie van geleverde zorg.*

Gegevens- of kennismodel

- *Zorginformatiebouwstenen: er is een zeer beperkte overlap met zibs. Enkel de zib 'Patiënt' wordt gebruikt.*
- *BRP-gegevens*
- *iStandaarden: iWmo en iJw*
- *Primair en secundair datagebruik categoriseren*

Terminologie- en codestelsels

Er wordt zoveel mogelijk aangesloten op de bestaande codetabellen en terminologie van iWmo en iJw. Waar nodig wordt nieuwe terminologie en worden nieuwe codes geïntroduceerd. Zie o.a. voor meer informatie <https://www.istandaarden.nl/> Na de transitie naar de nieuwe informatievoorziening Sociaal Domein zal de transformatiefase aanvangen. Hierbij wordt vanuit een gemeentelijk perspectief (breder) naar het gegevensmodel, terminologie en codestelsels gekeken. Een belangrijke referentie hierbij zal het Gemeentelijk Gegevensmodel zijn. Dit zal in samenwerking met de GGM-expertgroep plaatsvinden waarbij doel is om de diverse gegevensclusters te harmoniseren, zie ook [hier](#).

Kwaliteitsborging

Standaarden worden conform een vast proces vastgesteld en aangepast:

- *Inventariseren wensen en eisen van alle partijen (Ketenbureau i.s.m. ZIN)*
- *Onderzoeken wijzigingen in wet- en regelgeving*
- *Stuurgroep i-Sociaal Domein adviseert inhoudelijk*
- *Referentiegroep met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen geeft input*
- *Samenhang met andere iStandaarden en andere standaarden wordt onderzocht*
- *Impact onderzoek voor alle partijen*
- *Partijen worden geholpen om landelijke afspraken te maken (afsprakenstelsel)*
- *Specificaties worden opgesteld en gepubliceerd in het informatiemodel van de betreffende iStandaard*
- *Partijen worden ondersteund in bouw en implementatie*

Framework Netwerk- perspectief

Applicatie

Informatiesysteem

Applicatie-proces

Kwaliteitsborging

Informatiesysteem

- *Informatiesystemen voor ondersteuning in het primaire zorgproces (EPD,ECD)*
- *Gemeentelijke software*
- *Gemeentelijk Gegevensknooppunt (netwerk beheerder)*
- *Vecozo*

betrouwbaarheid, integriteit en beschikbaarheid van registers.

Applicatieproces

Zorgorganisaties en gemeenten registreren hun handelingen in het EPD/ECD of in de gemeentelijke software.

Kwaliteitsborging

Kwaliteitsborging van de applicaties loopt via ISO en NEN normering. Zie voor meer informatie [hier](#).

Verder worden beveiligingsaudits bij deelnemers en op de gemeenschappelijke infrastructuur uitgevoerd.

Verder worden eisen gesteld aan de

Framework Netwerk- perspectief

IT-infrastructuur

Applicatieproces

Lokalisatie

Identificatie en
authenticatie

Toestemming

Adressering

Communicatiestandaard

Autorisatie

Logging

Applicatieproces

Er zijn scenario's opgesteld om het i-Sociaal Domein te Vernieuwen volgens het netwerkperspectief. In de praktijk werkt i-Sociaal Domein nog volgens het estafettemodel. Berichten van zorgorganisaties en Gemeenten worden vanuit hun informatiesystemen veelal automatisch doorgezet naar gegevensknooppunten. Systemen en gegevens zijn vaak in elkaar verweven. In de toekomst zullen gegevens vanuit registers ontsloten worden via vertrouwde netwerken. Het onderling delen van informatie wordt daardoor makkelijk. Systemen kunnen via diensten in het netwerk gegevens benaderen zodat taken uitgevoerd kunnen worden.

Lokalisatie

Moet nog bepaald worden. Er wordt aansluiting gezocht bij de generieke functies vanuit het LVS. Verder dient nog bepaald te worden of voorzieningen in het gemeentelijk domein ingezet kunnen worden.

Identificatie en authenticatie

Medewerkers van gemeenten moeten met herkenning inloggen. Voor inwoners wordt toekomstig aangesloten bij erkende middelen die door BZK in de context van de Wdo zullen worden afgegeven. Ook wordt gekeken naar EDI-Wallet pilots die door ICTU worden uitgevoerd.

Toestemming

Moet nog bepaald worden. Er wordt aansluiting gezocht bij de generieke functies vanuit het LVS. Verder dient nog bepaald te worden of

voorzieningen in het gemeentelijk domein ingezet kunnen worden. Voor inwoners wordt toekomstig aangesloten bij erkende middelen die door BZK in de context van de Wdo zullen worden afgegeven. Ook wordt gekeken naar EDI-Wallet pilots die door ICTU worden

Adressering

De bestaande voorziening van het GGk wordt omgebouwd naar een adresboek voorziening. Verder wordt gekeken naar het Zorgadres Boek van VzVz om te bepalen of deze ingezet kan worden voor Wmo/Jw zorginstellingen.

Communicatiestandaard

- FAIR-dataprincipes
- GraphQL
- JSON webtokens
- OAuth 2.0
- OpenID (VC)
- DID-methodes
- mTLS
- PKI overheid certificaten

Autorisatie

Moet nog bepaald worden. Er wordt aansluiting gezocht bij iWlz en ICTU pilot Publiek-Private gegevensuitwisselingen voor nID. Verder in samenhang met FDS en GDI.

Logging

Als referentie wordt Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten aangehouden. Verder vind logging aan de kant van gemeenten momenteel plaats bij het Inlichtingenbureau, logging aan de kant van aanbieders via Vecozo.

Framework Netwerk- perspectief

Gebruik het
framework rechts voor
een samenvatting van
de inzichten.

ViSD

Algemene Informatie

Het Ketenbureau i-Sociaal Domein werkt aan een krachtige en toekomstbestendige uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), en de Jeugdwet (Jw). Momenteel is de uitwisseling van financieel-administratieve gegevens tussen regio's of gemeenten en aanbieders nog via een estafette model vormgegeven, maar er wordt gekeken om naar een netwerkmodel over te gaan. Het berichtenverkeer voor de uitwisseling van financieel-administratieve informatie binnen de Wmo en Jeugdwet is gestandaardiseerd.

Wet- en regelgeving

De grondslag voor gebruik van het berichtenverkeer voor de inspanningsgerichte en resultaatgericht uitvoeringsvariant is wettelijk in de ministeriele regeling van 18 juli 2019 met kenmerk 1483284-187122-WJZ.

Organisatie beleid

Momenteel zijn DIZRA, GEMMA en NORA de leidende referentie architecturen, maar er wordt gewerkt aan een nieuwe domein architectuur ter vernieuwing van i-Sociaal Domein. Er zijn verschillende stakeholders en netwerkactoren betrokken, waaronder maar niet beperkt tot instanties zoals Gemeenten, ketenbureau i-Sociaal Domein en Zorginstellingen. Wat betreft beveiligingsbeleid wordt gebruik gemaakt van de Handreiking informatiebeveiligingsbeleid Sociaal Domein

Processen

Momenteel doen inwoners die maatschappelijke ondersteuning of jeugdzorg nodig hebben, zelf een aanvraag bij hun gemeente of een andere verwijzer die in de Jeugdwet wordt onderkend, die deze dan doorzet. Er zijn contractstandaarden voor de Jeugdwet en de Wmo. De contractstandaarden voor Hulpmiddelen zijn in ontwikkeling. Deze standaarden helpen om meer eenduidigheid te krijgen in de procesinrichting. Dat helpt bij de reductie van de administratieve lasten voor aanbieders. Kwaliteitsstandaard zit verweven in o.a. Wmo en Jeugdwet

Informatie

De informatiestandaarden zijn de iStandaarden: de iWlz, iWmo en iJw. iWmo en iJw bieden mogelijkheid om gestandaardiseerd berichtenverkeer uit te wisselen. Het berichtenverkeer richt zich op financieel administratieve informatie waardoor er geen overleg is met zib's. Wel zijn er entiteiten die zowel in de zib's als in de iStandaarden worden gebruikt, soms met een net andere definitie of attributen. De iStandaarden worden volgens een vast releaseproces ontwikkeld en aangepast.

Applicatie

Informatiesystemen voor ondersteuning in het primaire zorgproces (EPD, ECD), Gemeentelijke software, het Gemeentelijke gegevensknooppunt en VECOZO. Kwaliteitsborging van de applicaties loopt via ISO en NEN normering.

IT-infra- structuur

Berichten van zorgorganisaties en gemeenten worden vanuit hun informatiesystemen veelal automatisch doorgezonden naar het ketenknooppunt. Partijen moeten met e-herkenning inloggen ter identificatie en authenticatie. Gemeenten kunnen via het gegevensknooppunt informatie ophalen over zorgpartijen in de Wmo en Jw. Logging aan de kant van gemeenten gebeurt momenteel via het inlichtingenbureau, logging aan de kant van aanbieders via VECOZO.